

da se ga je sam oklepal z vsem srcem. Bog je pomagal, da se je vedno bolj očisteval in se mu vedno bolj približeval. Na tej poti ga je vodil Bog posebno s križi in težavami, katerih je bilo njegovo celo življenje polno. Ko je dozorel za nebesa, ga je Bog poklical po plačilo 19. avgusta 1680. Papež Pij XI. ga je v svetem letu 1925, 31. majnika prištel svetnikom.

Janez Eudes je bil velik pomočnik zgubljenih duš. Hodimo tudi mi po njegovih stopinjah! Skrbimo najprej za svojo dušo. A ne bodimo brezbržni za dušo nesrečnega svojega bližnjega. Gotovo bi še število toliko duš v nesreči, ko bi mi takih nesrečnežev ne obsojali, temveč jim skušali biti v pomoč. Ne imejmo trdega srca, ko je treba včasih kaj žrtvovati za zavode, ki skrbijo za duše ljudi, posebno zapuščene mladine.

Poljski Lurd. Neka čisto posebna vez veže katoličana na preblaženo Devico Marijo. Je to vez med otrokom in materjo, je to razmerje med objokanim zemljanom in milo ter mogočno nebesko Kraljico. Zato vidimo, da imajo vsi katoliški narodi svoja velika in znana Marijina svetišča, v katerih se trumoma zbirajo. Tako imamo mi svoje Brezje, naši od nas odtrgani bratje sv. Višarje in Sveto goro, Hrvatje Trsat, Italijani Loreto, Francozi Lurd, Nemci Einsiedeln. Tudi Poljaki imajo svojo veliko božjo pot v Čenstohovi. Čenstohova je kraj, ki je poljskemu narodu najdražji in kjer se zbira največ ljudstva. V tem svetišču se hrani milostna podoba Matere božje. Staro izročilo pripoveduje, da je to slika slikal sv. Luka, da je bila nekaj časa v Jeruzalemu in nato v Carigradu. V srednjem veku so jo prinesli na Poljsko in se od leta 1382 nahaja v Čenstohovi. V raznih vojskah so Poljaki branili to podobo kot svojo najdražjo versko in narodno svetinjo. Velikokrat je bila ta slika ukradena, oropna, izpostavljena požaru, a se je kljub vsemu ohranila, da pri njej dobiva poljski narod svojo tolažbo, uteho in vzpodbudo k lepemu življenju.

Proslava zlate maše zagrebškega nadškofa po Hrvatskem. Ni samo Zagreb kot prestolnica slovesno obhajal zlato mašo svojega nadškofa, temveč se proslave vršijo po vsem Hrvatskem. 10. in 11. avgusta je bila posebno slovesna proslava v Varaždinu, rojstnem mestu nadškofovem. Bila je slovesna seja mest ega sveta, na kateri je bil nadškof imenovan častnim meščanom, kakor že prej v Zagrebu. V nedeljo pa je služil jubilat slovesno sveto mašo na prostem, pri kateri je bila zbrana ogromna množica ljudstva. Na Veliko gospojnico pa se je začela proslava v Ivaničgradu, ki je bila slovesno zaključena v nedeljo, 18. avgusta z velikansko procesijo, pri kateri je nosil Najsvetejše nadškof. V vseh teh dnevih so bile cerkvene pobožnosti ter razna zborovanja, na katerih naj bi se oživil verski duh.

Proslava 10 letnice osvobojenja Prekmurja.

Glavna slovesnost v Murski Soboti.

Na izredno slovesen način se je dne 18. avgusta vršila proslava 10 letnice osvobojenja Slovenske Krajine. Krasen, solnčni dan je zvalil tisoče domačih in tujih gostov, ki so že zgodaj zjutraj peš, na vozeh, kolesih in avtomobilih hiteli proti Murski Soboti, ki je v praznični obleki, odeta v narodne in državne zastave, sprejela zavedne in navdušene goste. Po prihodu vlaka so se nove množice vsule v mesto, kjer je v katoliški cerkvi opravil slovesno božjo službo kanonik Slepec, protestantsko senator Štefan Kovač in izraelitski obred rabin dr. Roth. Nato so se množice z zastopniki vojaških in civilnih oblasti poklonile borcem, padlim ob osvoboditvi Prekmurja. Gnljiv je bil prizor, ko je po nagovoru urednika Bajleca zastopnik Nj. Vel. kralja Aleksandra, polkovnik Radović poljubil grobove padlih junakov, kar so storili tudi ostali zastopniki. Na slavnostno okrašeni tribuni pred Scaparjevim parkom so se nato zbrali zastopniki oblasti, da prisostvujejo mimohodu zavednih zastopnikov Prekmurja. Opazili smo zastopnika Nj. Vel. kralja, polkovnika Radovića, namestnika komandanta mariborskega vojnega okruža, podpolkovnika Stejskala, namestnika mariborskega velikega župana dr. Stareta, oba slovenska oblastna komisarja, dr. Leskovarja in dr. Natlačena, mariborskega mestnega župana dr. Juvana, ptujskega mestnega župana M. Brenčiča, prof. dr. Slaviča, msgr. Vrežeta, murskosoboškega župana Benka, okrajnega glavarja dr. Lipovšeka in druge odlične goste. V sredini med njimi pa je stal borec in idejni vodja prekmurskih Slovencev, ki je z njimi trpel dolga desetletja, čutil jarem in zapor Madžarov ter se danes opravičeno veseli dneva vstajenja Slovenske Krajine. Ob zvokih deveterih godb se je pričel slavnostni sprevod, ki so ga otvorili domači fantje na konjih. Sledile so velike

množice gasilcev, ki so strumno korakale mimo tribune in žele mnogo pozdravov.

Vrste Orlov in Orlic so prav prijetno vplivale na oko radi pestrosti svojih krojev. Mladeniški in živahni klici dijakov murskosoboške gimnazije »Živela gimnazija!«, so sivolasemu borcu Kleklu izvabile solze veselja. V sprevodu smo zapazili zastopnike vseh občin murskosoboškega glavarstva, zaključili so sprevod trije vozovi; na njih so domači fantje in dekleta prikazovali hišno obrt Prekmurja, tako prejo in tkanje, kakor tudi razpoloženje ob velikih kmetskih praznikih, ob žetvi in bratvi. Množice so se nato vsule pred drugo slavnostno tribuno na Glavnem trgu, kjer so sledili pozdravi zastopnikov oblasti.

V Črensovcih in v Dolnji Lendavi.

Popoldne se je vršilo na čast došlim gostom slavnostno kosilo. Ob tej priliki je bilo več prisrčnih napitnic Nj. Vel. kraju, kraljevskemu domu, vladi, državi ter Slovenski Krajini.

Po kosilu so se odpeljali gostje v Črensovce na dom župnika in rodoljuba Klekla. Tukaj je otvoril zastopnik kraja razstavo domače obrti. Kraljevega odposlanca je pozdravila hčerka gosp. Lutherja. Kraljevi zastopnik je poljubil hleb kruha in ga narezal ter načel vrč vina, ki so ga po slovenski navadi ponudile gostom tri deklice v narodnih nošah. Po ogledu razstave je bil odhod v Doljno Lendavo, kjer je bil sprejem prav prisrčen. Pred mestom je pozdravil goste mestni župan Josip Najbaver. Pet belooblečenih deklic je z deklamacijami pozdravilo zastopnika kralja in višje zastopnike oblasti. Po pozdravu so se podale ljudske množice v mestno cerkev, kjer so bile slovesne litanije in blagoslov.

Po cerkveni pobožnosti je bilo na trgu še kratko zborovanje, katerega je zaključila godba z državno himno.

Odlikovanje naših krščanskih mož v Mariborski oblasti. Povodom krsta tretjega kraljeviča je podpisal kralj ukaz, s katerim je bilo podeljeno v celi državi 28 tisoč osebam odlikovanje. Tokratna številka »Službenih novina« obsega 95 strani. Prinašamo imena naših krščanskih mož, ki so bili tokrat odlikovani: Karagordjevo zvezdo IV. je prejel general Rudolf Maister. Z redom sv. Save III. stopnje: pomožni škof dr. Ivan Tomažič, predsednik Prosvetne zveze dr. Josip Hohnjec in zdravnik dr. Franjo Jankovič. Z redom Beloga Orla V. mariborski župan dr. Alojzij Juvan, kozjanski dekan g. Marko Tomažič, velikopredeljevi g. dekan Friderik Horvat in zavrčki g. dekan Anton Podvinski. Z redom sv. Save IV. stopnje: prosvetni inšpektor v Mariboru g. dr. Fran Kotnik, profesor v p. Josip Kardinar v Celju in Franc Fink, profesor v Mariboru. Mariborski odvetnik g. dr. Andrej Voble in celjski odvetnik dr. Anton Ogrizek; dekan Josip Janžekovič pri Sv. Lenartu; župnik Jernej Francež pri Sv. Marjeti ob Pesnici; kanonik Josip Cerjak v Slov. Bistrici; župnik Vekoslav Čilenšek v Poljčanah; v Celju pa; opat Peter Jurak, ravnatelj Mohorjeve družbe Josip Cajhen, provincijal kapucinov o. Linus Prah in

superior lazaristov o. Alojzij Pohar; nadalje dekan Ivan Toman v Vojniku; župnik Franc Zdolšek pri St. Juriju ob Taboru; dekan Martin Medved v Braslovčah; župnik Fortunat Končan v St. Pavlu pri Preboldu; Ivan Vogrinc pri Sv. Frančišku; mestni župnik Alojz Čiček; župnik Davorin Roškar v Mislinju; dekan Ivan Rotner v Skaljah; župnik Ivan Hohnik v Koprivni; župnik Ivan Hornbek v Mežici; dekan Franc Lom v Šmarju pri Jelšah; šolski upravitelj v pokoju Franc Lovréc v Podčetrku; načelnik župnik Franjo Korošec v Sv. Križu pri Rogiški Slatini; dekan Franc Salamon v Rogatcu; župnik Fran Bratušek na Svetinju; župnik Anton Ravšelj v Cirkovcih; župnik Josip Sinko pri Sv. Lovrencu; župnik Alfonz Svet v Ptuj; ptujski župan Miha Brenčič; dekan Jože Weizl v Križevcih; župnik Andrej Lovrec v Ljutomeru; župnik Jože Klekl v Vel. Dolencih; kaplan Ivan Jerič v Murski Soboti; župnik Ivan Baša v Bogojini; frančiškanski gvardijan in župnik o. Sikat Zbil v Čakovcu. Vsem odlikovancem »Slov. Gospodar« iskreno častita! (Dalje prihodnjič.)

Slovesna preobleka v samostanu šolskih sester v Mariboru. Na Veliko gospojnico 15. avgusta se je vršila v samostanu mariborskih šolskih sester lepa slovesnost preobleke. Redovno obleko so sprejele ob navzočnosti staršev ter sorodnikov te-le kandidatnje: Amalija Kranjc, s. Mirijam iz Konjic; Marija Golob, s. Norberta iz Šmarja pri Jelšah; Alojzija Intihar, s. Danila iz Galicije; Ana Ščavničar, s.

Odvetnik Dr. Fran Iršolc
v Mariboru

je preselil svojo pisarno iz dose-
danjih prostorov v Cvetlični ul. 13/II
na Aleksandrovo cesto 48/I,

pri Glavnem kolodvoru v hišo mi-
zarskega mojstra Kompara, prej
veletrgovina Gaspari-Faninger. 998

Filberta z Strigove; Rozalija Zidar, s. Krista iz Rajhenburga; Marija Marovt, s. Vinka iz Braslovč; Marija ... Jrah, s. Mara iz Stične; Ivana Logar, s. Dizma iz Vodice; Justina Polh, s. Domicija iz Loč; Neža Vidmar, s. Ernesta iz Hinj; Ivana Vidmar, s. Rustka iz Hinj; Helena Trpin, s. Akvila iz Selce; Jedert Zunko, s. Digma iz Cirkove; Ana Demšar, s. Alakok iz Selce; Elizabeta Puksbaum, s. Konstantina iz Gozdanj; Barbara Plopnik, s. Elfrida iz Škocijana; Terezija Benedik, s. Emerana iz Selce; Marijana Koželj, s. Jona iz Smednika; Ana Jelenc, s. Valerijana iz Podbrezja; Frančiška Jelenc, s. Simeona iz Podbrezja; Marija Frantar, s. Septima iz Kovora; Ana Debelak, s. Florencija iz Sv. Križa na Slatini; Apolonija Port, s. Favsta iz Mozirja; Ivana Pečnik, s. Leona iz Sv. Mihaela; Elizabeta Zagožen, s. Bernardina s. Smartna ob Dreti; Angela Slapnik, s. Friderika iz Smartna ob Dreti; Ljudmila Zwitter, s. Avgusta iz St. Jakoba v Rožu; Alojzija Reven, s. Illuminata iz Velenja; Angela Čremošnik, s. Magna iz Polzele; Katarina Spindel, s. Erazma iz Kovora; Frančiška Alešnik, s. Lioba iz Trbovelj; Marija Horvat, s. Vlasta iz Dolnje Lendave; Julijana Marček, s. Venerija iz Pliberka; Marija Vlast, s. Hermenegilda iz Doberlevasi.

Požar. V ponedeljek, 17. avgusta proti večeru je udarila strela v gospodarsko polopje posestnika Šafarja v Lahovem pri Celju. Žrtev požara je postalo gospodarsko poslopje in svinjak.

Spopad med ribiči in orožništvo. Dne 10. avgusta v noči je zasledovala orožniška patrolja iz Braslovč pod mostom v Polzeli 12 ribičev, ki so lovili na nezakonit način ribe v Savinji. Ko so bili ribiči preseneteni od patrolje, so se vrgli na orožnike in jih hoteli pregnati. V nočni temi so padali strelji, prišlo je do rabe orožja. In žalosten zaključek ribjega lova je bil ta, da je bil eden od ponočnih ribičev težko ranjen, eden pa lahko.

Bogat izumitelj. Stroj za striženje las je izumil Jugoslovan Nikola Bizumič. Rojen je bil leta 1823 v planinski vasi Neradin pri Rumi in je bil v mladosti svinjski pastir. Izučil se je v brivski stroki, postal polkovni brivec. Po odsluženju vojaščini se je naselil v rojstni vasi, kjer je izumil stroj za striženje las. Domačini so se njegovi iznajdbi smejali. Bil je tako reven, da ni premožgel toliko, da bi bil dal svoj izum patentirati. Preselil se je v London, kjer se je njegov aparat obnesel in se razširil po celnem svetu. Bizumič je že umrl leta 1907 in zapustil 6 milijard in 160 milijonov dinarjev. Od leta 1907 že iščejo sorodnike pokojnega a še do danes brezuspešno.

«Zeppelin» na poletu okoli sveta. Zrakoplov »Zeppelin« je nastopil polet okoli sveta na Veliko gospojnico ob 4.35 zjutraj. Od Friedrichshafena je zavil proti Berlinu. V Berlinu so zrakoplov navdušeno pozdravljali in se je celo eden fant ubil. Peljal se je na kolesu, se zagledal v letečo koračno ladjo in zadel s tako silo ob tramvaj, da si je pretresel možgane in umrl v bolnici. Iz Berlina je krenil proti ruski meji, letel mimo Moskve kakih 50 km in preletel 16. avg. popoldne že gorovje Ural. Od sibirskega mesta Tobolsk do Vladivostoka — 2000 km — je bil polet težaven, ker je to ogromno ozemlje le prav malo obljudeno. Po Nemčiji in Rusiji je letel s povprečno brzino 135 km na uro in uporabljal le štiri motorje. Zeppelin je ob času, ko to beležimo, srečno preletel Sibirijo, začel polet preko morja in so ga prižakovali v Tokiju v torek, 20. avgusta.

Delavec — general. Poveljništvo nad

ruskimi četami proti Kitajcem v Mandžuriji je poverjeno generalu Blicherju, ki uživa poveljniški sloves. Blicher je bil pred vojno navaden delavec v tovarni za izdelovanje vagonov. Med svetovno vojno je spraval do podoficirja. Za sovjete si je pridobil veliko zaslug v državljanski vojni in danes je generalska znamenitost.

Krvav obračun. V Avstriji se je zgodil v nedeljo 18. avgusta ta-le krvavi spopad: V St. Lovrenzen v dolini Mürza (Murice) je prišlo ob priliki 10 letnice ustanovitve socialno-demokratske krajevne organizacije do težkih spopadov med Heimwehrom in Schutzbundom. Prva je oborožena garda stranke krščanskih socialcev, druga pa socialnih demokratov. Proti socialno-demokratski proslavi so Heimwehrovci najprej prijavili svojo protimanifestacijo, kasneje pa so to prijavo pri deželni vladi zopet umaknili. Pripravljali pa so napad. Že dopoldne so razdeljevali tiskane letake, v katerih so javili, da je Heimwehr zasedla vso dolino ter so pozvali ženske, naj ne puste svojih mož na socialno-demokratsko manifestacijo, ker bo prišlo do hudega obračuna. Prostor, na katerem bi se morala vršiti socialno-demokratska proslava, so Heimwehrovci preje zasedli. Po odredbi okrajnega glavarja so zadržali v Brucku vlake s socialno-demokratskimi udeleženci, tako, da je prišel le del socialnih demokratov v St. Lorenzen. Ker je bil prostor, kjer bi se morala vršiti socialno-demokratska proslava zaseden od Heimwehrovcev, so socialni demokratje priredili svoje zborovanje na Glavnem trgu, kjer je govoril deželni poslanec Vallisch. (Je hujskal nekaj časa v Mariboru med delavstvom.) Pod vodstvom svojega poveljnika Rauterja so Heimwehrovci napadli socialno-demokratske zborovalce. Med obema taboroma je prišlo do prave bitke. Heimwehrovci so iz svojih bližnjih skladišč delili orožje ter so streljali tudi s strojnimi. Zasedli so celo stolp cerkve in od tam obstreljevali socialiste. Kolikor se je dosedaj ugotovilo, je na obeh straneh ranjenih 62 oseb, med njimi 12 težko. Republikanski Schutzbund ima tudi enega mrtvega, ki pa je bil po zatrjevanju Heimwehrovcev ustreljen od lastnih tovarišev. Med ranjenimi je tudi socialistični poslanec dr. Regner.

Dvoboj sredi ulice. Na zelo obljudenem trgu Saint Cyprien v francoskem mestu Toulouse se je zgodil te dni tale čuden dogodek: Dva mlada vročekrvneža sta se potegovala za srce nečega dekleta. Trčila sta skupaj v kavarni in začel se je prepir radi ljubice. Končno sta sklenila, da obračunata eden z drugim potom dvoboja na odprtem trgu. Podala sta se na prosto pred kavarno in začela streljati iz revolverjev eden proti drugemu. Izid dvoboja je bil ta, da je eden obležal s kroglo skozi glavo, drugega pa so zaprli.

Kaj vse se upajo otročiči. V mestu Potsdam na Nemškem se je zbralo pred trgovino socialdemokratskega lista »Volksblatt« te dni po sklepu šole krog poldne nad 400 otrok v starosti od 8—14 let. Vpili s »dol«, zvonili z biciklističnimi zvonci in delali hrupni nemir. Policija je komaj razočila deco, ki je uprizorila proti ro-

raj omenjenemu listu demonstracijo rad tega, ker je pisal, da se je obnašalo neka učencev pri šolski slavnosti nedostojno.

Koliko je kadilcev? Izračunali so, da je na celnem svetu ena tretjina moških, ki s udani na ta ali oni način uživanju tobaka. Izredna moč ognjenika. Neverjetno mo je pokazal italijanski ognjenik Vezuv, ki je pogнал pri izbruhu iz sredine žrela vi soko v zrak kamen, ki je tehtal 30.000 kg. Po znanstveni ugotovitvi je bilo potrebno za ta sunek 7000 konjskih sil.

Kje je največ neviht? Na znanem in večkrat v našem listu omenjenem otoku Java je na celnem svetu vsako leto največ neviht. Tamkaj je tekem enega leta 97 o neviht razburkanih dni, to se pravi: vsaj četrti dan je neurje.

Dve največji knjigi na svetu sta kitaj skega izvora. Ena je besednjak, ki obsega 5020 zvezkov, druga leksikon v 22.931 zvezkih. Obe znanstveni deli sta plod sto letnega dela.

Prva pomorska bitka, o kateri nam po roča zgodovina, se je bila na Grškem med prebivalci mesta Korint in mesta Korinča l. 664 pred Kr. Zmagali so Korinčani.

Nemka žena indijanskega poglavarja. Koncem prejšnjega stoletja je po toval po vele mestih Evrope znani ameriški junak Bufallo Bil z indijanskimi znamenitostmi. Povsod, kamor koli je prišel s svojimi Indijanci, je vzbujal občudovanje. V poglavarja Sioux Indijancev Standiy Bearja, ki je pripadel Bufallo Billovi družbi, se je zaljubila mlada Nemka iz znanega mesta v Nemčiji Dresden. Ko so zapustil Indijanci Dresden, je vzel poglavar Standiy Bear mlado nemško Lojzko se boj v Ameriko kot svojo ženo. Ko je prišlo mlado dekle med tedaj še napo divja indijanska plemena, začetkom življenja ni bilo nič kaj prijetnega. Sčasom si je ogladila stališče med Indijankami, ker je bila gospodinjstvo in zdravniško izobražena. Te dni je minulo baš 30 let, odkar je Lojzka srečna žena indijanskega glavarja. V tem času je uspešno delovala kot zdravniška učiteljica in misijonarka. Sama objavljala, da si je pridobila zupanje šele tedaj, ko se ji je posrečilo, da je ozdravil ugledno Indijanko. Od tedaj so jo vedno klicali k bolnikom. Ko so zamenjal sčasom Sion Indijanci šotore s stavbami iz kamna in opeke, je pomagala opremljati Lojzka nove hiše z raznim potrebščinami. Postala je končno učiteljica na misijonski šoli. Gospa Standiy Bear ima otroke ter vnuke. Ljubezno do obsežne družine jo priklepil na dom že med civiliziranimi Indijanci.

Mladostni roparji. Pred dnevi so zaletili v Berlinu mladostnega vlomilca Wolfa pri vlamu in ga zaprli. Policija je dognala, da ni imel Wolf stalnega bivališča. Sam je priznal, da je nočeval v Grünwald. Nadaljne poizvedbe so razkrile žalostno sliko. V bližini Grünwald jezera so našli taborišče, ki je bilo obljudeno od šest fantov od 17 do 23 let in od šest deklic od 14 do 17 let. Klatili so se po šotorih že več mesecev. Tabor je bil zbirališče mladostnih zločincev, katerim je načeloval arretiran Wolf. Policija je našla v skrivališčih ob jezeru množine nakradenega blaga. Dostoj so dokazali roparjem, ki so bili

od maja naprej strah Berlina, 40 vlovov. Roparska skladišča v Grunewaldu so bila parkrat izropana od druge tolovajske bande ob času, ko je bilo gnezdo radi vlomilskih pohodov dalje časa prazno.

Človek, ki vsacega ubije. Že devet let strahuje rdečkožec Clew Tock vso Alasko (v Severni Ameriki), potika se križem prostrane dežele in umori vsakogar, ki ga sreča. Pred 10 leti je bil krvoločnež navadni indijanski lovec, ki je mirno nastavljal pasti divjačini ter vsako zimo prodajal krzna v mestu Nome. A nekoč poleti se je naselil v njegovi bližini beli lovec. Clew Tock se je kmalu navadil na soseda, kljub temu, da je z njim malokdaj govoril; saj sta imela oba dovolj posla. Nekoč je našel Indijanec svojo ženo zaklano, in belega soseda ni bilo več. Vdovec se je napotil po sledovih belega morilca in jih zasledoval do parnika. Zločinec je moral pobegniti v Zedinjene države. Indijanec ni vedel njegovega imena. Na parniku je bilo več sto lovcev, ki so se vozili domov, v staro domovino, kakor pravijo Alaski v Amer. Od tedaj je umoril Clew Tock vsakega človeka, ki ga sreča, naj bo bel ali rdeč. Večkrat so ga že hoteli vloviti, a vedno brez uspeha. Leta 1927 so ga res ujeli trije lovci. A dva sta šla po vodo, a medtem je ujetnik zaklal tretjega in pobegnil. Domačini pravijo, da je njegov edini spremljevalec — zvesti pes. Ima tudi puško, a ljudi vedno umori z zastrupljenimi puščicami. Vlada je razpisala 5000 dolarjev nagrade na njegovo glavo. Clew Tock pa je še vedno na prostosti.

Oče izredne starosti. V Mosulu je umrl 120 letni šejk, ki je bil do zadnjega telesno čvrst in duševno svež. Ostavil je štiri žene in nad sto otrok. Še pred letom dni je mož hodil po hiši in nadziral gospodarstvo, pred desetimi leti pa se mu je rodil zadnji potomec moškega spola, ki sedaj najbridkejše buti izgubo očeta.

Ščuka v rženem snopu. V okolici seronemškega mesta Osterburg se je zgodil te dni redek ribiški slučaj. Osterburčan se je podal po povodnji proti grabi na travniku in ob njivi, da bi jo osnažil. V vodi je zagrabil rženi snop, katerega je zanesel vihar z njive v grabo. Snop se je tako napil vode, da se je pogreznil na dno. Potegnil ga je iz grabe in se mu je zdelo čudno, da je slama izredno težka. Razvezal je snop in našel v njem še živo 3 funte težko ščuko. Riba roparica se je gotovo pognala v snop za kakim jej pobeglim plenom, a ni mogla več ven.

Sveto drevo. Japonci častijo sveto smreko, ki je bila posajena za vlade cesarja Joneija (629—641) in raste v svetišču v Karasaki. Drevo je staro 1.300 let. Visoko je 24 metrov in v obsegu meri 12 metrov. Veje se raztezajo na eno stran 80 metrov, na drugo 100 metrov. Vejevje je podprto z lesenimi stebriči, nekatere veje so celo zavarovane s strehami proti vremenskim neugodam. Japonske množice tomajo k temu drevesu vsako leto koncem julija. Nikdo se ne sme dotakniti svete smreke. Z drevesa padle igle so dragocen spomin.

Katerih poklicev se še ženske doslej ni

so lotile? Glede izbire poklicev so na cellem svetu najbolj drzne Amerikanke. V že tako napredni Ameriki ni dobiti ženske v poklicu: krovca, betonskega delavca pri nebotičnih stavbah, strojevodje in kurjača, cestnega pometača in ognjegasca.

Čudne kavarne v Newyorku. Amerika je svet vedno nove in dobičkanosne iznajdljivosti. Prebrisana Amerikanka je otvorila po Newyorku celo vrsto čajnih točilnic. Posebnost teh točilnic so natakariče, ki so ciganke. Kakor hitro stopi kdo v čajnico, mu postreže s čajem ciganka in ga že drži za roko, s katere mu napoveduje prihodnost. Amerikanec je sploh babjeveren in radi tega so ciganske točilnice vedno polne. Glavni zaslužek se ne steka iz prodaje čaja, ampak iz prerokovanja. Ne smemo misliti, da so zgoraj omenjene natakariče res vse prave ciganke, ampak po največ izprijene študentke, katere vleče lahek zaslužek.

Vodstvo obrtno-nadaljevalne šole v Mariboru naznanja: Vpisovanje vajencev in vajenk za šolsko leto 1929/30 se bo vršilo na mestnem magistratu od dne 19. avgusta tega leta vključno 8. septembra tega leta, in sicer ob delavnikih od 10.—12. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 10.—11. ure. K vpisovanju morajo priti vsi vajenci in vse vajenke, bodisi da so že hodili v obrtno-nadaljevalno šolo ali pa da so šole vstopili v uk. Za vpis v III. letnik se mo-

rajo prijaviti oni kovinarski, mizarški, lesostrugarski, tapetniški, slikarski vajenci, ki so uspešno dovršili II. letnik obrtno-nadaljevalne šole, a njih učna doba pri mojstru traja še do aprila 1930. Isto velja tudi za šivilske vajenke III. letnika. K vpisovanju je treba prinesiti zadnje šolsko izpričevalo (odpustnico osnovne ali meščanske šole ali izkaz obrtno-nadaljevalne šole) ter vsaj nekaj obrokov šolnine, ki je ista kakor lanske leto. Vodstvo prosi vse gg. mojstre in mojstrinje, naj pošljejo svoje vajence in vajenke v navedenem roku sigurno k vpisovanju, da ne bo pozneje neprilik.

Žrebanje loterije v korist zgradbe »Slomskeve sirotišnice« bo 25. avgusta v Slov. Bistrici. Vsi, kateri imajo še neplačane srečke, se vljudno prosijo, da jih plačajo v najkrajšem času, ker bodo 24. avgusta vse neplačane srečke izgubile veljavo. Ne odklonite sreče, ki se vam obeta. Od 18. do 25. avgusta bo v samostanu razstava vseh, res krasnih dobitkov. Vsak, kdor se bo udeležil te razstave, bo gotovo vesel, da je kupil srečke, ker bo videl reči velike vrednosti, katerih lastnik lahko postane v kratkem času za majhno plačilo. Tudi k žrebanju se vsi prijazno vabijo.

Rogaška Slatina najbolj renemirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Najuspešnejše in ceno zdravljenje v maju, juniju in septembru! Zahtevajte prospekt! 344

Steklina.

Bolezen stekline lahko zasledujemo po beležkah starogrških zgodovinarjev 2000 let pred Kristusom. Predvsem se omenja steklina pri živalih, a tudi pri človeku.

Ako slišimo danes ime steklina, mislimo v prvi vrsti na psa. Na Pruskem so dognali potom statistike, da je bilo od 4365 na steklino okuženih živali 3715 psov. Za psom je najbolj podvrženo tej grozni boleznii govedo, potem šele pridejo mačke, konji, ovce, koze in svinje.

V Rusiji obolijo na steklino volkovi. Eden stekel volk lahko obgrize in zastrupi 60 ljudi.

V južni Braziliji v Ameriki so raznašalci stekline netopirji. Stekel netopir se loti s ponočnim ugrizom predvsem govede in konj.

Potek stekline pri živali.

Ako je žival okužena od stekline, lahko opazujemo na njej tri razna razdobja poteka bolezni.

Takoj po ugrizu od 1—3 dne je n. pr. pes napram gospodarju ali izredno prijazen ali pa zadirljiv, nepokoren ter boječ. Žival postane nemirna, menjava ležišče, hodi utrujeno in se vede nerodno. Žre prav malo in po navadi se loti požiranja trdejših predmetov, kakor: lesa, kurjih peres itd. Rano, ki jej je povzročila steklino, pes neprestano liže.

Od 3—5 dne že nastopi besna steklina. Žival divja okrog in grize. Brez vsacega vzroka se razjezi, glas je hripav in stekel pes ne laja, ampak tuli zategnjeno. V zgoraj omenjenih dveh dneh požira le trde predmete.

V tretji in zadnji dobi stekline nastopi ohromelost. Psu odrečejo zadnje noge in zgubi tudi vsako moč v spodnji

željusti, da ne more več ugrizniti. V štirih do šestih dneh pogine.

Treba je še omeniti takozvano »stihosteklino«, v kateri stekli pes preskoči poprej opisano drugo dobo bolezni.

Kako je s steklino pri človeku?

Pri človeški steklino se dajo natanko ločiti v poteku grozne bolezni tri dobe. V prvem času po ugrizu postane človek potrpet ter žalosten in brezbrizen. Otroci so nepokorni ter sitni. V drugi dobi se lotijo stekle žrtve krči. Boleti začnejo mišice, ki omogočajo požiranje hrane in pitje tekočin. Te bolečine se tako močno razluti, da se človek naravnost boji hrane in pijače. Tretja doba razvoja bolezni je nekaj nepopisno groznega za bolnika in okolico in v tej človek tudi umrje.

Razvoj stekline in zdravlilo.

V slini stekle živali ali človeka je raznašalec bolezni, ki je tako majhen in mikroskopično neznat, da ga niti danes ne poznaajo. Ako pride od stekline okužena slina potom ugriza v dotiko s krvjo, se začne zastrupljenje. Povzročitelji stekline se širijo od rane po mišicah proti možganom. Potovanje po mišicah do glave trpi 2 tedna, ali 3—4 mesce. Je pač odvisna dolžina poti od razdalje rane do možganov. Ako so enkrat okuženi možgani, nastopi steklina z vsemi groznimi posledicami.

Dolga tisočletja je bilo človeštvo brez moči napram steklino. Še le celemu svetu znanemu Francozu Pasteurju se je posrečilo, da je iznašel napram steklino uspešno obrambno sredstvo s pomočjo cepjenja. Pasteur je vzel posušeni hrbtini mozeg od živali, ki so bile stekle in tega je spremenil v prah. Pustil je ugrizniti od steklih psov domače zajce. Ako je ugriznjene kunca cepil z zgoraj omenjenim stolčenim in s tekočino